

Svenska Canada-Tidningen

BOX 3078. TELFON 2812.
Utgivna varje onsdag af
CANADA WEEKLY PRINTING CO., LTD.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.
PRENUMERATIONSPRIS:
Helt år (10 nummer) \$1.00
Halvt år 50 cts
Tre månader 25 cts
Helt år till Förenta Staterna 1.50
Helt år till Sverige 2.00
Halvt år 1.00
Prenumerationsmedel kunna sändas öfver i registrerat brev som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöva registreras, bör så tillämpligt till THE CANADA WEEKLY PRINTING CO., LTD.
Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, omböder att insända både den gamla och den nya adressen.
Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gamla adressen.
C. ALBIN JONES, E. ENSTRÖM,
Manager, Redaktör.

MANITOBALIBERALERNAS VALPAROLL

för nästa provinzial-återval som annan plats i denna sida. För dem af våra läsare som fört intresserat sig för politiska ting är de flesta punkterna i detta program ingalunda obekanta, men de hittills i politiskt afseende ljumme och likgiltige uppmärksamheten på att uppmärksamma detta program från början till slut. Och sedan är vi öfvertygade att även dessa skola gå med på att det är idel goda och praktiska önskemål som där framställas. Och vi hysa den förhoppningen att dessa skola stiga från klarhet till klarhet, och ej stanna vid ett platoniskt erkännande af den liberala sakens rättfärdighet. Utan att af öfvermåttan rycka upp sig ändå därhän att de på den afgörande dagen marschera fram till valurnan och rösta på en liberal kandidat. Därmed skulle de bidraga till ett politiskt systemskifte som utan tvifvel skall bli vägfarande för provinserna.
Det politiska intresset bland våra landsmän borde verkligen vara större än det är. Men när det mera allmänt vaknar skall det säkerligen föra de i allmänhet demokratiskt anlagda svenskarne öfver på det liberala partiets sida. Ty detta parti är ännu så länge arbetarpartiet och är starkare, det parti som bäst förklarar bringa rent förtäring lagstiftningskraft till verkställighet. Hvar provinspolitikern beträffar är ju synerligen sparsamheten med de offentliga medlen och särdeles framträdande och tilldragande programpunkt. Och det nya kravet på initiativ och referendum är äfven ett praktiskt o. folkligt reformkrav, som för öfrigt är nytt endast för Kanada. För alla landsmän som icke äro helt och hållet obekanta med de politiska förhållandena i hemlandet, är detta krav inget nytt, då det återfinnes både på det liberala och det socialdemokratiska partiets program. Kravet på initiativ och referendum innebär som bekant ett viktigare lagstiftningskrav dels kunna direkt upptagas genom ett visst antal valmans initiativ och dels kunna af regeringen framlaggas direkt till valmännens afgörande genom referendum eller allmän omröstning.
Öfriga punkter i Manitobaliberalernas program äro kända för våra läsare genom föregående redogörelser i denna tidning, och alla äro och böra som sagt vara mycket tillärande för frinsända svenskar.

ENGLAND OCH TYSKLAND I FORBUND?

Ett förslag till världsfredsens trygghet.
Lord Lamingtonen framstående engelsk politiker har framlagt ett märkligt förslag till världsfredsens trygghet.
I vida kretsar inom den engelska publiken och särskilt i de högre samhällslagen är man, säger han, af den fasta öfvertygelsen att Tyskland är drivet en plamsig utmaning mot det engelska herradömet till spiss, om det också förbereder en invasion. Innet af de skäl som anföras till stöd för denna mening finner författaren emellertid hållbara två en närmare fördömlig granskning. En tysk invasion anser han svår eller omöjlig att genomföra. Rykten om spioner äro enligt hans mening vederlagda af en Charles Lowe i en artikel i Contemporary Review. Den tyska politiken är afgjordt mindre aggressiv än äro förut, och en tysk eröfring af engelska kolonier ligger ej inom möjligheitsens område, säger han.
I England, förfädder han, är den åsikten utbredd att det är nödvändigt att uppehålla den europeiska jämvikten och att ententen med Frankrike, som ursprungligen var ämnad att undanröja guldtytor mellan de båda länderna, ett mål som länge sedan uppnått, och därtefter utvecklat sig till ett slags förbund, betingas af denna nödvändighet. Detta betraktelsesätt är oriktig. Det är nu frågan om något vida viktigare än den europeiska jämvikten, nämligen världsjämvikten. Japans uppgående till

Manitobaliberalernas valprogram.

Det vid förra veckans liberala partimöte antagna valprogrammet, för hvilket vi i sista numret icke medhugade att redögöra, innehåller i sin helhet följande punkter:
Ökade anslag till landsbygdens skolor.
Obligatorisk skolgång.
Ett provinssielt universitet.
Direkt lagstiftnings genom initiativ och referendum.
Samarbete med landsbygdens samhället för byggnad af goda vägar.
Röstlängderna böra upprättas endast före val, med ledning af de municipala röstlängderna kompletterade genom personlig registrering.
Manitobas gränsvägar bör lösas så att provinserna erhålla de anslutna territoriernas land och naturtillgångar.
Provincens administrationskostnader böra minskas med \$200,000 pr år.
"Resident" majoritets rösträtt i Local option frågor.
Rätt för municipala valmän att begränsa eller reducera antalet licenser.
Alla licenser böra beviljas eller afslås af county court judges i stället för af licens kommissionärer.
Provincens land böra säljas på offentlig auktion, såvida de icke uppläts af verkliga settlare, med bostads- och odlingskyldigheter.
Träskmarker böra dräneras innan de säljas, och regeringen bör deltaga i kostnaden därfor, då kronlandet utgöra en del af dräneringsdistriktet.
En opartisk elevatorkommission, lydande endast under legislaturen.
Konsekvens i arbetet för jordbrukets höjande.
De af järnvägarne erlagda skattebeloppen böra planmässigt fördelas mellan de olika samhällen som beröras af resp. järnvägar.

KVINNAN I DET OFFENTLIGA LIVET.

I vårt förra nummer meddelades, att tvänne kvinnor blifvit valda till stadsfullmäktige i Stockholm, den ena af dessa på arbetspartiets sida. Man väntade att den nya rösträttslagen skulle medföra afsevärda förändringar, åtminstone för småfolket, och valtingen i Stockholm bevisar att man hade skäl för sitt hopp. Och detta var blott början. Den ena af de nysvalda stadsfullmäktige Gerda Månson, som har förklarat att hon kommer att mest verka för bostadsfrågans lösning i rätt riktning, emedan den kommer att förebygga mycken sjukdom och fattigdom.
I Kansas har kvinnan rösträtt i municipala val, och det fick man i sammanhang för någon tid sedan i Emporia. De rösträttsberättigade kvinnornas tycke ej fråga efter huru smuttsigt det var på gator och i gränder i staden, men kvinnorna hade en smula stolthet och förfogade äfven öfver det nödvändiga antalet röster. Nu är Emporia en ren stad, tack vare de sanitära åtgärder som vidtagits som en följd af kvinnornas energi. En ny bostadsförordning, som var ytterst välbehöflig, har i dagarna kommit till stånd i Indiana, hufvudsakligen genom en enda kvinnas åtgörande.
I England var man förstördig nog att inkalla kvinnor som rådgivare i det utskott af lärda domare, advokater och statsmän, som i dagarna behandlat landets nya skilsmässoförordning, och det är förvisso på sin plats. Anser man sig ej kunna ge kvinnan allmän rösträtt, bör hon dock ej förnekas att på något sätt åtminstone få ett ord med i laget i ett land afveten speciellt gäller henne själf.
Har i Kanada ha kvinnorna också börjat röra på sig för att få ett ord med i laget. Men det är ett ord med i laget. De äro alla sådana fazoner som deras väninnor i England, de sorgligt ryktbara suffragettinnorna.

SKAMT OCH ALLVAR.

Högfärd och unison sång.
Som bekant söker man i Sverige hamnas utvandringen till Amerika. För detta ändamål har man tillgripit en mängd olika medel, af hvilka somliga nästan falla inom löjlighetens gränser, — då man t. ex. tillåtit sig att med förvargade upplysningar om Amerika söka skramma bort amerikafibern.
För oss svensk-amerikaner synes det egendomligt att våra fosterlandsvänner där hemma ej ännu fått klart för sig hvar skön egentligen klämmer. Det är sant att de som utvandrad ha för afsikt att bereda sig en bättre ekonomisk utkomst, men det är också sant att de flesta af dessa utvandrare hellre skulle hålla i till godo med fosterlandets kargare löst än att slita kära band och gå oländliga öden till mötes i främmande land, om en sant demokratisk anda vore rådande bland moder Sveas barn därhemma. Det svenska folket i Sverige råder af högfärdens mara. Man "sätter nusan i väder" och gör det ohöfligt för hvarandra. Den dumma, fåniga herrskapshögfärd har drivit det kraftiga arbetsfolket bort från Sveriges bygd, men den kärnpunkten synes den svenska emigrantutvandringen ha svårt att förstå.
En och annan svensk tidning äfven i Sverige synes dock underståndom komma fram med rätt vackra ocmoppnare i denna riktning. Så listes t. ex. nyligen i en svensk tidning en artikel om "Unison sång", hvarj förkommer ett och annat som ger stöd åt ofvannämnda reflexioner. Då vi här äro befriade från den dumma svenska rangskalan, kan det ha sitt särskilda intresse att blicka tillbaka på dessa puttifaskförhållanden.
Unison sång, skriver den citerade tidningen, är den enklaste form för samfund sång, och i sådan sång böra, i allmänhet taget, alla deltaga, vare sig de ha större eller mindre, bättre eller sämre röster. Det är härvidlag

UTLANDET

Ryssland. Kejsarinnan Alexandra har mottagit ett besök af den amerikanska ambassadören Rockhill, som sedermera förklarar, att ryktena om hennes otillfredsställelse hälsotillstånd äro ytterst öfverdrifna. Audienzen lär vara ett förbehåll till återupptagandet af det sedan japanska kriget afstannade sällskapslivet vid hovet.
Tyskland. Kapital och arbete i Berlin förbereda sig i all tysthet till en strid, som hotar byggnadsindustrin. Arbetsgifvernas fortvände frödan är få logre aflöning och tio timmars arbetsdag, 2,000 arbetareformensantal af nära 400,000 stå färdiga att gå på strejk, och blir en sådan sakt i verkställighet, kommer den att räkna flera månader, ty låda sidorna förklara, att några eftergifter ej äro tänkbara. Regeringen har anmodat att media mellan de stridande, men intet har från dess sida gjorts till förekommande af storstrejken.
— Samtliga arbetareorganisationer i Berlin ha beslutat att under en tid af tre månader bojkotta alla smörhandlare, emedan dessa på senare tid fört äro annan utan synbar anledning höjt smörpriserna, så att smörnumera anses för en lyxartikel. Smörhandlarna äro sidos förklarar, att orsaken till prisförhöjningarna är att söka dära, att tillgången på kreatursfoder är ytterst begränsad till följd af den öfvanligt våta sommaren i fjol och att af detta skäl en mängd kreatur måste nedslaktas.
— Med hallonen Pommern, som tog priset vid den internationella talfningen i St. Louis 1907, gjordes en uppgiftning i Stettin i söndags. Vinden var vid tillfället mycket stark, och hallongen dret till hafs och föll plötsligt ned i hafvet. Af dess fyra passagerare dränkades två, de andra upptogs af en ångare, men den ene af dem var den radikale riksdagsmannen Delbrück.
— England. Den berömda novellförfattarinnan Marie Corelli ligger för närvarande svårt sjuk i lunginflammation i sitt hem i Croft nära Stratford på Avon, Skakpersens födelsestad.
— En domstol i London har förklarad Dakota-skilsmässorna sakna gällande kraft i England, alllemdstund de icke vunnit erkännande i alla stater i U. S. A. Massachusetts och New York erkänna icke som lagliga skilsmässor, och i Dakota beviljas makar, hvilka från andra stater rest dit endast i afsikt att få äkenskapet upplöst.
Frankrike. Deputeradekamrarna har beslutat låta bygga två stycken slagskepp af Dreadnought-typen. Man anser sig inte behöfva vara samre än Tyskland och England, som begge lägga ut på kolosser i flottan.
Spanien. Spanska regeringen har till regeringsarna i Peru och Ecuador sändt en uppmaning att iakttaga ett vänligare bemötande mot hvarandra. Spanien anser sig ha rättighet att ställa en sådan uppmaning till vederbörande, af det skäl, att kung Alfonso af de begge länderna blifvit utsedt till skiljedomare i den tvist, som rör gränsen mellan dem.
Italien. Madame Tosselli, som förr i världen var kronprinsessa af Sachsen, har ledsnat på sin man och rynt med sitt barn från mannen i Milano. Tosselli har begärt skilsmässa, hvilken äfven beviljats.
Grekland. Det är nu åter lön i landet — hur länge det varar är oviss. Vid upplöandet af det inkallade extra parlamentet uttrådde kung Georg, att han snart komme att åter sammankalla nationalförsamlingen till revision af konstitutionen. Med anledning af den senaste krisen uttrådde han, att denna framkallats af den kretensiska frågan, och tillade, att han väntade sig dess lösning vid nationalförsamlingens nästa sammankommande.
Militärlagen. som stöd i opposition mot regeringen, har förklarar sig upplöst, men på samma gång sändt ett långt manifest till pressen med förklaring, att lian allt framgent kommer att bevaka nationens heder och ideal.
Arabien. Den s. k. "gale mullah", Mohammed Ali i Somaliland, är fortfarande på krigsfärd mot de sultanat, som stå under britiskt protektorat. Nyligen nedjorde han 800 man och odelade många byar. Detta kommer antagligen att bli anledningen till en ny britisk expedition mot mullah, som gjort den engelska regeringen så många bekymmer. Han började med att upphetsa infödingarna i Somaliland, sedan han 1896 återkommit från en pilgrimsfärd till Mekka. Efter ett långvarigt gerillakrig kom man ändligen till en överenskommelse, och mullah förhand sig att hålla sig lugn och oroa hvarken England eller Italien, men i februari detta år tröttnade han på lugnet och begär sig åter ut på krigstegen.
Australien. Den stora engelska ångaren Pericles, byggd 1908 och af nära sju tusen tons dräktighet, har strandat på ett grund sex mil söder

UTLANDET

om Australiens sydvestligaste punkt. Ångaren sjönk en kort stund efter det passagerare och besättning räddat sig i båtarna. Den var förskrad i Lloyd för \$1,250,000 och lasten till samma belopp.
FÖRENTA STARTERNA.
En knapp i rockslaget är ingen ursäkt för alltför många knapperivsten. Inför domaren Fry i Englewood inställes här om dagen elektriker Robert Hilton för ordentligt uppförande. Vid sin inställelse har han "de vätas" märke, kampanjknappen, i knapphållet och en betydlig mängd värtvarer inombröds. Det var på hans hustrus klagomål han blifvit häktad, ty hon anförde, att han brukar använda sina stöflar som kastvapen mot henne och kora henne ur huset, när han kommer hem "under influenzen", eller som det heter på svenska "i stöflarna". Hans försvarsadvokat invände om en betydlig jorde sig till den personliga frihetens målsman genom att bära knappen, men domaren förklarade, att det skälet ej kunde förhållas som försvar för hans fylla och misshandel af hustrun.
I ett annat mål, som senare kom upp, resolverade Fry, att om en man har rättighet att komma hem "glad och sall" har hans hustru precis samma rättighet, och om hon tar sig den, så är det i alla fall mannens skyldighet att försörja henne. Detta utslag gällde Alfred Peterson, 818 Oakwood boulevard, häktad för rymning från sin äkta hälft. Man och hustru anklagades i detta fall hvarandra för att titta för djupt i glaset. Domaren läste Peterson att betala hustrun \$10 i veckan under ett års tid.
Landet hotadt af "hoppets här".
Liksom man söker skydda Foreuta Staterna mot invandring af folk, som anses mindre önskvärd, så har man också bemödat sig om att därifrån utestänga sådana "utländska djur", om hvilka man fruktar att de skola trivas öfvanligt väl och föröka sig så mycket, att de bli till en landsplaga.
I båda fallen har man emellertid gjort undantag för — artister.
I San Francisco gaster för närvarande en loppelrick, i hvilken de uppträdande konstnärer och konstnärinnorna icke äro några vanliga terparloppor, utan fullblodiga persiska rasdjur, dubbelt så stora som de vanliga. En hel trupp sådana har blifvit importerad och annonserad, som om det varit hjältetteror och primadonnor.
Sekreteraren i statens hälsovårdsbyrå dr W. F. Snow har emellertid i dagarna företagit en undersökning och den torde sluta med landsförvisning för de utländska lopporna. Man anser det nämligen vara värdt att hela California öfversämmas af blodförgiftiga jätteleppor, ifall ett par af "artister" skulle ta sig för att rymma från sällskapet och slå sig där i landet. Artister äro ofta nyckfulla, och man vet inte hvad dessa kunna få för sig.

FRAMTIDENS FÖDA.

En berömd vetenskapsman, professor Woeikov, särskildt känd genom sina undersökningar af skrifter om klimatens lagar och fördelning på jorden, har nu i en uppsats i en tidskrift sökt besvara den intressanta frågan, hvad våra efterkommande männde få äta.
Han förklarar, att det är ytterst otroligt, att man kommer att upptäcka några medel som kunna på konstlad väg ersätta den växtföda mänskligheten för närvarande begagnar. Växterna uppsåla nämligen solens ekonomiskt sätt än hvad man skulle kunna göra med någon annan maskin. Alltså, säger han, torde våra efterkommande komma att använda ungefär samma vegetabilier som vi, endast något modifierade i vissa fall.
Därnäst påpekar han, att kanske ett enda näringsmedel numera betraktas af hela mänskligheten såsom en absolut nödvändig föda, och att å andra sidan många näringsämnen, som numera af somliga nationer betraktas som ett af de äldriga nödvändiga livsmedlen för det äldriga uppehållet, voro alldeles okända ännu för några generationer sedan.
Af nutidens geografiska och ekonomiska förhållanden drar herr professorn till sist den slutsatsen, att kött i framtiden blir en så dyr föda, att det då icke längre kan komma i fråga som allmän näringsmedel. Och då blir resultatet det, att mänskligheten förr eller senare måste fullständigt omvända sig till vegetarismen.

SUKKHALPSPORINGEN I NORDEN

milar under fredagen i hvarje månad kl. 8 e. m. SVENSKA GARFVER, 225 Logan Ave. och Elton St. Månadsavgift 50 cents.
J. Lundvall, Svens Melson, Ordf. i sjukh. kom., 351 Newton Ave., 505 Elton St.

GOOD TEMPLAR LOGEN

to "Framtidens Hopp" möter hvarje torsdag kl. 8.30 e. m. i I. O. C. T. Hall, hörnet af Logan Ave. och Ellen St.
Alf. Egnell, L. D., 72 Boyle St.

S. C. PETERSON

Svensk läkare och kirurg.
Kontor: Hörnet af Main och Market Sts. Telefon:—7922.
Bostad: 96 Dagmar St. Telefon:—6362.
Timmars: 1 till 4 och 7 till 8 e. m.

Svensk Läkare Dr. C. E. Johnson

Kontor: 678 Main St. (Ingång i Dominion Bankens norra filial trappuppgången till vänster.) Näst intill Gordon-Mitchells apotek. Telefon 5318. Timmar 1-4 e. m. eller efter öfverenskommelse. — Bostad: 160 Cathedral Ave., Telefon 5319.

Björnson & Brandson LAKARE.

Kontor: 650 WILLIAM AVE. Telefon 89.
Mottagningstid: 1.30-3, 7-8 e. m. Bostad: 620 McDermott Ave., Telefon 4300.

MARTYN F. SMITH TANDLÄKARE.

Fairbairn Block, cor. Main & Selkirk.
Specialist i plombering, "Crown" och "Bridge" arbete. Ingen värk smärtfri tandutdragning. Anslut värk eller gomsullnad efteråt.
Kontorstelefon 6944.
Bostadstelefon 6462.
Öppet aftnar 7-9.

WINNIPEG

3 kvällen med början torsdagen den 21 april.
Maté lördag.
En ny operett
Miss Pepple of Nwe York
Af Blanchard and Diehant Company, bestående af 50 personer.
18-KUPLETTER—18
Priser: \$1.50 till 25 cents.

THE WALKER

CANADA'S FINEST THEATRE
INTERNATIONAL VAUDEVILLE
HELA NÄSTA VECKA.
Två gånger dagligen.
BrencksParisiska Modeller
Lefvandestatyer i porlän och bron.
Vid "The sound of the Gong" PRISEROTTNING...
Med verklig boxningstafelan
Sex andra sensationella nummer.

DOMINION TEATERN

LAMB'S MANIKINS
En varitföreställning i ministyr.
WM. FLEMEN.
LA PETITE LAURIE
HARPER SMITH TRIO.
THE TRILLERS.
HALEY & NOBLE.
—MUSICAL CATES—

The Morden-Moxnes DENTAL PARLOR

Skandinaviska talas. Smärtfri, utdragning och "Crown o. Bridge" arbete.
620½ Main St. Hör. Logan

H. J. SMITH

Kgl. Svenska Vicekonsulatet. Tel. 832. Bostads-tel. 2089. 55 MERCHANTS BANK WINNIPEG

Skand. Advokat Thos. H. Johnson,

Barriester, Solicitor, Etc.
Kontor, Room 31, CANADA LIFE BUILDING, hörnet af Main och Portage Ave.

EDGAR & SWANSON

—LIKBERSÖRJARE—
387 Logan Ave., Winnipeg
TELEFON: Kontor 844. Bostad 867.

J. THOMSON & CO.

BEGRAFNINGSBYRA
501 MAIN ST.
MIDT EMOT CITY HALL.
TELEFON 1.
Kvinnligt biträde alltid till handa. Ambulans dag och natt.

A. S. BARDAL

BEGRAFNINGSBYRA
Begravninagar utföras skyndsamt och till moderat pris, HYMKUSKVERK, Första klassens drookor, Telefon 306.
Ba' da' Block, 121 Nena st.

Kontor 616 MCINTYRE BLK, 416 MAIN ST.
F. J. G. McArthur, B.A., L.L.B.
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARIE & C.
WINNIPEG, CAN.
Tel.: Kontor 6108. Bostad 5525.

TEL. 1239
Clark Bros. & Hughes
BEGRAFNINGSBYRA
366 Portage Ave., Steele Block

Hus- & Fastighetägare.
Låt oss inse ra Edra hyror. Vi gifva noggrann tillsyn af alla detaljer. Mångårig vanor.
Oldfield, Kirby & Gardner
39½ Main St. Phone 5430

Andrews, Andrews, Burbridge & Bastedo
Advokater och Sakförare.
Juridiskt ombud för Scandinavian-Canadian Loan and Savings Co.
Kontor: Åkersbyggnaden, hörn af McArthur och Albert Street. Winnipeg. Tel. 5292

D. R. C. MACLEAN, L. L. B.
ADVOKATER och SAKFÖRARE.
NOTARIUS PUBLICUS
Pengar utlänas mot första inteckning.
Phone: Main 4720.
238 Grain Exchange, Wpg.